

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
[संसदः अधिनियमेन स्थापितः]

॥ पुराणेतिहासविद्याशाखा ॥

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः ०५/०६/२५

1

हस्ताक्षरम् ०५/०६/२५

पुराणेतिहास
शास्त्री : प्रथम-सत्रार्द्धः

DSCC – 1

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	हनुमतः समुद्रलङ्घनम्। - समुद्रमैनाकसंवादः। - सुरसाकृता हनुमतः परीक्षा। - सिंहिकावधः।	1	16-20
2	लङ्कायाः सौन्दर्यम्। - लङ्कायाः अवस्थितिः। - लङ्कायां चन्द्रोदयसौन्दर्यम्। - लङ्कायाः प्राकृतिकसौन्दर्यम्। - लङ्कायां हनुमतः प्रवेशः।	1	16-20
3	रावणान्तःपुरवैशिष्ट्यम्। - रावणान्तःपुरस्य द्वारसौन्दर्यम्। - लङ्कायां भवन-वेन्यासः। - पुष्पकविमानवैभवम्।	1	16-20
4	लङ्कायां हनुमत्कृतं सीतान्वेषणम्। - रावणगृहे सीतान्वेषणम्। - रावणस्त्रीषु सीतान्वेषणम्। - रावणगृहे हनुमतः प्रसन्नताप्राप्तिप्रसङ्गः। - हनुमता कृता धर्मलोपाशङ्का।	1	16-20

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः 04/06/24

हस्ताक्षरम् 04/06/24

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

- * वाल्मीकिरामायणे सुन्दरकाण्डम् (1-11 सर्गाः), गीताप्रेस, गोरखपुर।

सहायकः सन्दर्भग्रन्थाः

- * श्रीमद्रामायणमीमांसा, डॉ. गोपालकृष्णशर्मा, आर्षभारती प्रकाशन, हैदराबाद।
- * रामायणम्, तिलक-शिरोमणि-भूषणेतिटीकात्रयोपस्कृतम्, परिमल पब्लिकेशन्स, दिल्ली।
- * वाल्मीकि रामायण में मूल्य चेतना, नाग पब्लिशर्स, जवाहर नगर, दिल्ली।
- * वाल्मीकि रामायण की वैज्ञानिक उपादेयता, आर.के. प्रिन्ट सर्विस, दिल्ली।
- * वाल्मीकि कालीन भारतीय समाज एवं संस्कृति, भारतीयप्राच्यविद्याशोधसंस्थान, वाराणसी।
- * रामायण और भारतीय संस्कृति, अमर प्रिन्टिंग प्रेस, विजयनगर, दिल्ली।

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः 04/06/24

हस्ताक्षरम् 04/06/24

पुराणेतिहास
शास्त्री : प्रथम-सत्रार्द्धः

DSCC – 2

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	विविधतीर्थक्षेत्रवर्णनम्। • एकाम्रक्षेत्रम्। • विरजाक्षेत्रम्। • पुरुषोत्तमस्वरूपम्। • अवन्तिकापुरीवर्णनम्। • महाकालमाहात्म्यम्।	1	16-20
2	इन्द्रद्युम्नचरितम्। • इन्द्रद्युम्नस्ये त्कलयात्रा। • भगवता विष्णुना कृतं पुरुषोत्तमक्षेत्रवर्णनम्। • पुरुषोत्तमक्षेत्रस्थन्यग्रोधमाहात्म्यम्। • यमकृता विष्णुस्तुतिः। • इन्द्रद्युम्नस्य मनोभिलाषः। • इन्द्रद्युम्नेन प्रासादनिर्माणम् अश्वमेधयज्ञानुष्ठानञ्च।	1	16-20
3	अश्वमेधयागप्रसङ्गः। • इन्द्रद्युम्नकृता भगवत्स्तुतिः। • राज्ञः स्वप्ने भगवद्दर्शनम्। • इन्द्रद्युम्नकृतं मूर्तित्रयनिर्माणं स्थापनञ्च। • राज्ञः वरप्राप्तिः विष्णुपादावाप्तिश्च। • पञ्चतीर्थयात्रावर्णनम्।	1	16-20

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः ०५/०६/२५

हस्ताक्षरम् ०५/०६/२५

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

4	मार्कण्डेयप्रसङ्गः। • मार्कण्डेयेन वटदर्शनम्। • मार्कण्डेयस्य बालमुकन्ददर्शनम्। • भगवता मार्कण्डेयमुनेः आश्वासनम्। • मार्कण्डेयाय वरप्रदानम्। • मार्कण्डेयस्य भगवतः उदरे प्रवेशः निर्गमनस्य। • मार्कण्डेयकृता भगवतः स्तुतिः।	1	16-20
---	--	---	-------

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

- * ब्रह्मपुराणे (39-52 अध्यायाः), नाग प्रकाशन, दिल्ली।

सहायकः सन्दर्भग्रन्थाः

- * वेदव्यासकृतस्कन्दपुराणान्तर्गतं श्रीपुरुषोत्तमक्षेत्रमाहात्म्यम्, श्रीजगन्नाथमन्दिरप्रकाशनम्, पुरी।
- * अष्टादशपुराणेषु श्रीजगन्नाथः, रामाधीनसंस्कृतमहाविद्यालयः, ब्रह्मपुर, ओडिशा।
- * Complete Sanskrit works on Jagannatha culture, Sanskrit Vidyapeeth Tirupati.

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः ०४/०६/२५

हस्ताक्षरम् ०५/०६/२५